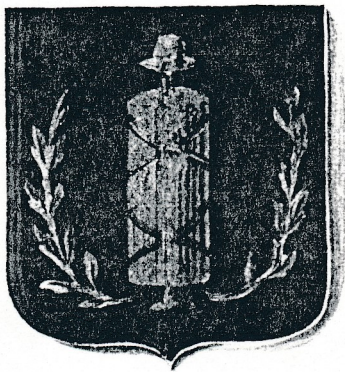

BEWAARPLAATS <i>RANTS</i>	ARCHIEF/COLLECTIE <i>Prov. bestuur</i>	INV./CAT.NR. <i>4307</i>	FOTONEGATIEF PLAATS EN NR.	AFGIETSEL PLAATS EN NR. Eigendom Stichting BRABANTS HEEM	NR.	
DATUM: <i>Kopie 1828</i>		ZEGEL VAN <i>Made</i>				
<i>van ...</i>		FUNCTIE				
<i>in ...</i>		RANDECHRIFT				
<i>nr.</i>		ZEGELCLAUSULE				
<i>nr.</i>		VOORSTELLING				
MATERIAAL	KLEUR	VORM	MAAT	STAAT	BEVESTIGING	CONTRAZEGE

Afschrift.

Van wege den Koning.

De hooge raad van Adel, gebruik makende van de magt aan
denzelven verleend, by besluit van den 20^{en} February 1686, bevestigt by
desen de Gemeente van Made,

ingevolge het, door haar gedaan verzoek, in het bezit van het navolgende

Wapen: zynde van lazuur,
en versiet van zyne kran.

beladen met een linnel. Ryl.
sen, alles van goud.

Gedaan in 's Gravenhage den 16^{en} July 1687.

/s/ g. / Mak^o L. v. Ypoy
van Stedrecht.

Dir Eronnantie van den Heeren Raad.

/s/ g. / de Wacker van Lon, Secretaris.

VAN WEGE DEN KONING

De Hooge raad van adel, gebruik makende van de magt aan denzelven verleend, bij besluit van den 20sten Februari 1816, bevestigt bij dezen de Gemeente van Made en Drimmelen
ingevolge het, door haar gedaan verzoek in het bezit van het navolgende Wapen:
zijnde van lazuur, beladen met een bundelpijl en verzeld van zijne kransen, alles van goud.

8-

17 Februari 1947

NR. 8

WIL WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS,
KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES
VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Gezien het schrijven van burgemeester en wethouders der Gemeente Rade en Drimmelen d.d. 18 April 1946, No. 11420, houdende verzoek aan die gemeente een wapen te verleenen;

Gelet op het besluit van den Souvereinen Vorst van 24 December 1814, No. 32, en op het Koninklijk besluit van 23 April 1919, Staatsblad No. 181;

Gehoord den Hoogen Raad van Adel;

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 10 Februari 1947, No. 1946, Afdeling Binnenlandsch Bestuur, Bureau Bestuurszaken;

HEBBIEN GOEDGEVONDEN EN VERSTAAN:

aan de Eemeente Made en Drimmelen, provincie Noordbrabant, een wapen te verleenen, waarvan de beschrijving luidt als volgt:

Gedeeld: I. in Iazuur een oud-Romeinsche Victorenbundel, boven en onder kruislings en in het midden horizontaal door een lint te zamen gehouden, door welken bundel gestoken een staf met dwarsvoetje, waarop een Phrygische muts is geplaatst, alles vergezeid van twee eikentakken, achter den staf-voet door een lint te zamen gebonden en alles van goud;

II. in sabel drie St. Andrieskruisen van zilver, 2 en 1.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

Coll. He.

SOESTDICK, den 17 Februari 1947.

(get.) W I L H E L M I N A.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN,

B E E L.

Overeenkomstig het oorspronkelijke,
DE SECRETARIS-GENERAAL VAN HET
MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN,

M. J. J. J.

Het gemeentewapen van Made en Drimmelen onlangs geheel gewijzigd

MADE EN DRIMMELLEN heeft een nieuw gemeentewapen! De burgemeester deed enige tijd geleden in de Raad mededeling van het Kon. Besluit van 17 Febr. 1947 no. 8, waarbij aan de gemeente werd verleend een in tweeën gedeeld wapen, dat rechts het oude gerechtigde oude wapen van de gemeente De Made vertoonde en links het wapen der vroegere aanbestedingsrijke Drimmelen.

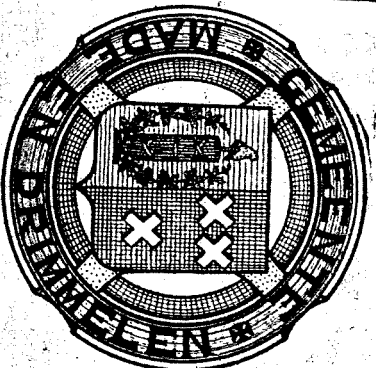
Het oude zegel van De Made Toen Made zich in 1796 van Geertvriendenberg had losgemaakt, nam het een ander zegel aan om de dorpsacten te zegelen. Dit werd toen ontleend aan een voorstelling die destijds nogal op Franse munten voorkwam. Dit was een oud-Romeins roedenbundel, waardoor een staf stak, die op de top een vrijheidsmunt droeg. Ter weerszijden liepen twee elkenakken. Deze figuur werd gevat in een klein ovaal zegelstempel, dat nog in 1874 voor het bestek van het nieuwe raadhuis gebruikt werd.

Van zegel tot wapen
In 1811 werd Drimmelen met Made tot één gemeente verenigd. Tevens begon toen de Franse tijd, die tot 1813 zou duren. Na de vestiging van het Koninkrijk moesten alle gemeenten in het bezit van een wapen bevestigd worden, of een geheel nieuw wapen aanvragen. Made droeg daartoe aan de Hoge Raad van Adel zijn (ongekleurd) zegel voor. Inderdaad verleende in 1811 dit college aan „de gemeente van Made“ een wapen, dat met het zegel overeenstemmende doch zeer gebrekkig werd omschreven als te zijn „een bundelblij, verzeild van zijne kranzen“.

Betekenis van het wapen
Zoals gezegd bestaat het oude wapen van Made uit vier elementen: de roedenbundel, de staf, de munts en de elkenakken. De roedenbundel werd in het oude Rome door knechten (licieven) voor de consuls uitgedragen. Hij die zich tegen hun autoriteit wilde verzetten. M.a.w. symboliseren de roeden de wet, die de orde en het evenwicht in de staat handhaaft. De staf is vermoedelijk een vrijheidsstaf, terwijl de munt een herinnering is aan het hoofddeksel (pleus) dat bij de Romeinen de slaven op het hoofd werd gezet bij hunne vrijlating. Die munt herinnert in dit geval treffelijk aan de losmaking van Made van de heerschappij der stad Geertvriendenberg in 1796.

De elkenakken zijn een symbool van burgerdeugd.
Vervorming van het wapen van Made.

Uit onbekendheid met zijn oorsprong zijn in de loop der 19e eeuw de figuren van het wapen sterk misvormd. Men kan dit zien op de oude gemeentestempels, op

het postkantoor te Made. De roedenbundel maakte men tot een soort tonnetje. De munt werd een kardinaalschoed, het onderveind van den staf werd tot een knop en de linten om den roedenbundel werden heel anders gelegd. Vrij goed is de afbeelding van Made's wapen opde banier, die meegenomen is naar de feesten van het 750-jarig bestaan van Den Bosch in 1935. Die afbeelding is dan ook op aanwezig van de Rijksarchivaris in N. Brabant ontworpen.

Het wapen van Drimmelen In 1917 heeft men ten eenmale verzuimd om in het gemeente-

wapen van Made en Drimmelen dat van Drimmelen op te nemen. Toch had het dorp Drimmelen — dat ouder is dan Made — al in de 17e eeuw een wapen. Het bestond uit 3 St. Andriaskruisen van zilver op een veld van sabel (zwart). Dit wapen komt voor op een aantal koperen zegelstempels, daterend uit ± 1750, dat twee jaar geleden in de vroegere secretarie te Made werd teruggevonden. Vermoedelijk is dit wapen ontleend aan dat der Heren van Drimmelen, die in sabel 3 kruisen van goud voerden. Met dit wapen zegelde reeds in 1668 Heer Jan van Drimmelen.

De hervorming van de dorpslijstorie, en de viering van het 600-jarig bestaan van De Made deden in 1946 ook het oog op de gebreken van het gemeentewapen vallen. Aan ondergelekende kwamen de onvolkomenheden ervan duidelijk aan het licht, toen hij de boven-geschiedste oorsprong van Made's wapen had achterhaald en in oude kronieken gegevens over Drimmelen had gevonden. Overleg met de Rijksarchivaris in N. Brabant leidde tenslotte tot een wijzigingsvoorstel aan de gemeenteraad dat op 19 Jan. 1946 werd aangenomen. In April ging een gemachtigd verzoek aan de Hoge Raad van Adel uit, tot dat bijna een jaar later de gunstige beslissing afkwam.

Moge de gemeente en hare inwoners dit wapen onveranderd blijven gebruiken, als een kostbare erfenis van de ideeën en de traditie van het voorgeslacht.

F. A. BREKELMANS
pen. *stevens*

Zwaluwe onder nieuwe leiding naar een nieuwe toekomst

Een zware maar grootse taak

ENKELE weken terug heeft de gemeente Hooge en Lage Zwaluwe haar nieuwe burgervader ingehaald en in ons verslag van deze gebeurtenis hebben wij in enkele regels de problemen, welke in de gemeente leven aangeespt. Thans willen wij hierop nader ingaan naar aandacht van de rede van wethouder Mathee.

Voor de oorlog was Zwaluwe niet wat men noemt een welvarende gemeente en 't is dit ook op het ogenblik nog niet. Wanneer men de zaken van meer nabij gaat bekijken, is het opmerkelijk, hoe betrekkelijk weinig er om gaat. Toch zijn er dingen, die wij niet aan onze aandacht mogen laten ontsnappen. Landbouw en veeteelt nemen ook hier, zoals in alle gemeenten op de vruchtbare kleigronden van de N.W.-hoek der provincie, een belangrijke plaats in; de riet- en griendcultuur alsmede de visserij het laatste vooral in Moerdijk, leveren aan de daarbij betrokken groepen een bestaan, terwijl de positie van de middenstand vrij normaal mag worden geteeld. Daarnaast echter zijn er take-

430 Zwaluwe

Onvoldoende werkgelegenheid
hooftzaak aantrekking van industrie

Het staat vast, dat de gemeente Hooge en Lage Zwaluwen niet voldoende werk kan bieden aan haar eigen mensen. Er was een tijd dat het zielenantal ruim 5000 bedroeg. Dit aantal is tengevolge vooral van de evacuatie van Moerdijk teruggelopen tot ongeveer

gemeente Made en Drimmelen

telefoon (01626) 555* postrekening 1066205

aan de Heer W. van Ham,
van Hoogendorpstraat 10,
STEENBERGEN.

uw brief van

ons kenmerk

onderwerp: gemeentevlag.

made, 24 juli 1968.

In aansluiting op ons schrijven dd 7 juni j.l. inzake bovenvermeld onderwerp doen wij U hierbij toekomen een tafelvlag onzer gemeente met bijpassende standaard.

Tevens sluiten wij een afschrift in van het besluit van de Raad van 18 april 1968 tot vaststelling van de gemeentevlag.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van MADE c.a.,

de SECRETARIS.

red: S1
typ: S1

bijlage(n) div.